

Co to jest chłoniak?

Chłoniak to nowotwór układu limfatycznego (chłonnego).

Istnieją dwa główne rodzaje chłoniaków. Rozwijają się one i leczy się je w inny sposób.

Są to:

- chłoniak Hodgkina,
- chłoniak nieziarniczny (NHL).

Jedyny sposób na sprawdzenie przez lekarza rodzaju chłoniaka to pobranie jego próbki i przekazanie jej do przebadania w laboratorium. Jeśli zawiera ona tzw. komórki Reed-Sternberga, zazwyczaj jest to chłoniak Hodgkina. Jeśli nie zawiera komórek Reed-Sternberga, jest to chłoniak nieziarniczny. Istnieją różne rodzaje chłoniaków nieziarnicznych.

Objawy miejscowe chłoniaka

Niektóre osoby mają inne objawy, w zależności od lokalizacji chłoniaka w organizmie. Objawy miejscowe mogą obejmować:

- Jeśli chłoniak zlokalizowany jest w okolicy klatki piersiowej, objawy obejmują kaszel, trudności w przełykaniu i brak tchu.
- Jeśli chłoniak zlokalizowany jest w żołądku lub jelitach, objawy obejmują niestrawność, ból brzucha i utratę masy ciała.
- Ból powodowany uciskiem ze strony powiększonych węzłów chłonnych. Na przykład ból w okolicy takiej jak brzuch (podbrzusze). Nie jest to częsty przypadek.
- Sporadycznie – i tylko w przypadku chłoniaków Hodgkina – ból lub bóle, powiększone węzły chłonne w krótkim czasie po spożyciu alkoholu.

Inne objawy chłoniaków

Chłoniaki mogą także powodować objawy wpływające na całe ciało, np.:

- intensywne poty zlewne, szczególnie w nocy,
- gorączka wynosząca ponad 38°C (100,4°F), która pojawia się i znika bez oczywistego powodu,
- utrata masy ciała z niewyjaśnionego powodu,
- zmęczenie,
- ciągłe swędzenie skóry na całym ciele.

Niektóre osoby nie mają żadnych z tych objawów i chłoniak zostaje stwierdzony podczas badań w kierunku innych chorób.

Rozumiemy, że pojawienie się wskazujących na chłoniaka objawów może być niepokojące. Najważniejszą rzeczą jest, aby jak najszybciej porozmawiać na ten temat ze swoim lekarzem pierwszego kontaktu (GP). Można też na ten temat porozmawiać z nami. Można:

- zadzwonić na infolinię wsparcia obsługiwaną przez organizację Macmillan pod numer 0808 808 00 00,
- rozmawiać ze specjalistami Macmillan online.

Przyczyny większości chłoniaków nieziarniczych nie są znane. Niektóre czynniki mogą zwiększać ryzyko zachorowania, takie jak osłabiony układ odpornościowy.

Nazywamy je czynnikami ryzyka.

Występowanie jednego lub większej liczby czynników ryzyka nie oznacza, że dana osoba zachoruje na chłoniaka. U wielu osób mających chłoniaka nie występują żadne czynniki ryzyka.

Diagnozowanie chłoniaka

Jeśli u pacjenta pojawiły się objawy, powinien się on najpierw zgłosić do lekarza pierwszego kontaktu. Lekarz może wysłać pacjenta na badania krwi lub badania obrazowe. Lekarz kieruje pacjenta do szpitala na badania, konsultacje u specjalistów i leczenie.

Lekarz w szpitalu pyta o objawy, ogólny stan zdrowia i przebyte choroby. Bada także pacjenta.

Kobieta, która sądzi, że może być w ciąży, powinna poinformować o tym lekarza. Niektóre badania i terapie stosowane w przypadku chłoniaka mogą być szkodliwe dla dziecka w łonie matki. Jeśli pacjentka jest w ciąży, zazwyczaj i tak przeprowadza się badania i leczenie chłoniaka. Ważne jest jednak, aby porozmawiać z lekarzem, dzięki czemu będzie on mógł bezpiecznie zaplanować opiekę nad pacjentką.

Biopsja w celu zdiagnozowania chłoniaka

Najważniejszym badaniem przy diagnozowaniu chłoniaka jest biopsja. Lekarz lub pielęgniarka pobiera mały kawałek tkanki lub próbkę komórek ze zmienionego miejsca.

Najczęściej do wykonania biopsji wykorzystuje się powiększony węzeł chłonny. Podczas tej procedury usuwa się cały węzeł chłonny lub jego część.

Tkanka zostaje zbadana pod mikroskopem przez lekarza patologa. Szuka on komórek chłoniaka i wykonuje różne badania komórek.

Na wyniki biopsji można czekać do dwóch tygodni.

Dodatkowe badania na obecność chłoniaka

Przed rozpoczęciem leczenia pacjent przechodzi więcej badań. Niektóre z nich pomagają ustalić etap rozwoju chłoniaka.

Można mieć inne badania, takie jak badania krwi czy prześwietlenia, w celu sprawdzenia ogólnego stanu zdrowia oraz funkcjonowania serca, płuc, wątroby czy nerek.

Na przykład lekarz przeprowadza badania krwi, aby sprawdzić poziom różnych komórek krwi. Może także porozmawiać z pacjentem na temat badań krwi pod kątem wirusów, np. aby sprawdzić, czy nie choruje on na HIV lub wirusowe zapalenie wątroby.

Informacje uzyskane dzięki badaniom pomagają lekarzom zaplanować leczenie w bezpieczny i skuteczny sposób. Pacjent może zostać wysłany na niektóre z poniższych badań.

- Tomografia komputerowa (TK, CT)
- Badanie ultrasonograficzne
- PET (pozytonowa tomografia emisyjna) lub PET-CT (PET z tomografią komputerową)
- Badanie MRI (rezonans magnetyczny)
- Pobranie próbki szpiku kostnego
- Punkcja lędźwiowa

Klasyfikacja według stopnia zaawansowania chłoniaka

Znajomość zasięgu chłoniaka pomaga lekarzom zaplanować właściwe leczenie. Nazywa się to klasyfikacją według stopnia zaawansowania choroby.

Określenie stopnia złośliwości chłoniaka nieziarniczego

Chłoniaki nieziarnicze są także klasyfikowane jako chłoniaki o niskim lub wysokim stopniu złośliwości. Chłoniaki o niskim stopniu złośliwości powiększają się bardzo powoli. Chłoniaki o wysokim stopniu złośliwości rozwijają się szybciej. Stopień złośliwości jest ważny przy wyborze sposobu leczenia.

Lekarz pierwszego kontaktu lub pielęgniarka onkologiczna wyjaśni różne metody leczenia i ich skutki uboczne. Porozmawia także z pacjentem o aspektach, które należy wziąć pod uwagę przy wyborze metody.

Zastosowana terapia zależy od następujących czynników:

- rodzaj i stopień zaawansowania chłoniaka,
- stopień złośliwości (w przypadku chłoniaka nieziarniczego),
- obecne objawy,
- zaatakowane części ciała,
- ogólny stan zdrowia pacjenta,
- osobiste preferencje.

Pacjent może też być leczony w ramach badania klinicznego.

Po zakończeniu leczenia chłoniaka

Po zakończeniu leczenia

Po zakończeniu leczenia pacjent regularnie zgłasza się na wizyty kontrolne. Ma wtedy okazję do rozmowy z lekarzem lub pielęgniarką o swoich ewentualnych obawach. Podczas wizyty lekarz chce dowiedzieć się, jakie jest samopoczucie pacjenta i sprawdzić, czy ustępują skutki uboczne leczenia.

Późne skutki uboczne

Niekiedy skutki uboczne utrzymują się lub pojawiają miesiące lub lata po zakończeniu leczenia. Są one nazywane późnymi skutkami ubocznymi. Posiadamy więcej informacji na temat długoterminowych i późnych skutków ubocznych leczenia chłoniaków.

Życie seksualne i płodność

Nowotwór i jego leczenie mogą mieć niekiedy wpływ na życie seksualne. Istnieją sposoby poprawiania samopoczucia seksualnego i radzenia sobie z problemami w tym zakresie.

Leczenie chłoniaka może mieć wpływ na płodność. W przypadku obaw związanych z płodnością należy porozmawiać z lekarzem przed rozpoczęciem leczenia. Posiadamy więcej informacji na temat:

płodności kobiet po leczeniu,

płodności mężczyzn po leczeniu.

Samopoczucie i powrót do zdrowia

Nawet jeśli pacjent prowadzi już zdrowy tryb życia, po leczeniu może zechcieć wprowadzić pozytywne zmiany w tym zakresie.

Małe zmiany, takie jest dobre odżywianie się i utrzymywanie aktywności, mogą poprawić zdrowie i samopoczucie oraz pomóc organizmowi dojść do siebie.

Wsparcie

Organizacja Macmillan istnieje po to, aby wspierać pacjentów. Jeśli pacjent chce porozmawiać, może:

zadzwoić na infolinię wsparcia organizacji Macmillan pod numer 0808 808 00 00,

porozmawiać za pomocą chatu internetowego z naszymi specjalistami,

wejść na forum poświęcone chłoniakowi Hodgkina lub chłoniakom nieziarnicznym, aby porozmawiać z osobami, które mają chłoniaka, podzielić się z nimi swoimi doświadczeniami i zadać ekspertom pytania.

Możliwość rozmowy z organizacją Macmillan w swoim języku ojczystym

Można zadzwonić do organizacji Macmillan pod bezpłatny numer 0808 808 00 00 i porozmawiać z nami w swoim języku ojczystym za pośrednictwem tłumacza. Pacjent może porozmawiać z nami o swoich obawach i kwestiach medycznych. Po uzyskaniu połączenia telefonicznego wystarczy powiedzieć po angielsku nazwę swojego języka. Nasza infolinia jest czynna 7 dni w tygodniu w godzinach od 8:00 do 20:00.

Ostatnia edycja tekstu: marzec 2021 r.

Następna korekta: marzec 2024 r.

© Macmillan Cancer Support 2021 – organizacja charytatywna zarejestrowana w Anglii i Walii (261017), Szkocji (SC039907) oraz na Wyspie Man (604), działająca także w Irlandii Północnej. Spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji, zarejestrowana w Anglii i Walii pod numerem 2400969. Numer rejestracyjny spółki na Wyspie Man: 4694F. Adres siedziby: 89 Albert Embankment, London, SE1 7UQ. Numer VAT: 668265007

Dokładamy wszelkich starań, aby przekazywane przez nas informacje były dokładne i aktualne, jednak nie mogą one zastąpić specjalistycznej porady lekarskiej udzielonej konkretnemu pacjentowi. W zakresie dopuszczonym przez prawo organizacja Macmillan nie ponosi odpowiedzialności w związku z wykorzystaniem jakichkolwiek informacji zawartych w niniejszej publikacji, informacji od osób trzecich ani informacji zawartych na podanych stronach internetowych lub do których przedstawiono odnośniki.

